

Telekääija

nr.8 jaanuar 2003

Uute telemõõdikute järgi vaatas Pealtnägijat 15. jaanuaril 311 000 inimest.

FOTO: TOOMAS TUUL

Telemõõdik hoiakutele ei allu

Kindlasti on paljud intranetti kiigates näinud, et seal on uus link: auditooriumi uuringud.

Sellele vajutades avaneb kaheleheküljeline Exceli dokument, mille esimesel lehel asub eelmise saatepäeva vaadatavuse graafik ja teisel telekanalite reitingud veerandtundide kaupa.

Kuidas see link on tekkinud? 1. jaanuarist käivitas firma Emor teleauditooriumi uuringuteks uue meetodi – telemõõdiku. Eesti oli üks viimaseid riike Euroopas, kus teleauditooriumi käitumise ja saadete vaatajaskonna suuruse mõõtmisel senini kasutati pika ajalooga vaatajapäeviku meetodit. See oli töökindel mõõtmisvahend omas ajas, kuid nüüdisaegsetele infohankimise ja –töötlemise standarditele see enam ei vastanud.

Teine vaatajapäeviku kui uuringumeetodi probleem oli vähene objektiivsus ehk tulemuste liigne sõltuvus täitja hoolikusest, mälust ja eelkõige hoiakust saadete suhtes. Inimesed püüdsid ennast vaatajapäeviku täitmisel näidata pisut “parematena” ehk märkisid ennast vaatajaks saadetele, mida nad pidasid prestiižseks, ning jätsid märkimata saated, mille vaatamist nad pisut häbenesid. Peale selle oli tavaline, et märgiti ennast vaatajaks tervele saatele, kuigi tegelikult vaadati seda ainult osaliselt. Seetõttu ärastasid Eesti televaatajaskonna nädalased vaatamismahud ja reitingute ulatused oma rekordilise tasemega terves maailmas suurt imestust ja paraku ka umbusaldust.

Telemõõdik on teleriga ühendatud aparaat, mis läbi spetsiaalse puldi

registreerib minuti täpsusega, mis kanalit kui kaua keegi vaatas. Eestis on paigaldatud 250 telemõõdikut. Nende 250 aparaadi “kodud” on valitud nii, et seal elavad leibkonnad tervikkogumina oleks esinduslik valim Eesti elanikkonna suhtes ehk peegeldaks selle sotsiaaldemograafilist struktuuri võimalikult täpselt. Igapäevase valimi suurus on ca 450 inimest, kes esindavad 1 317 350 inimest alates 4-aastastest.

Uuringu esialgsed tulemused riputatakse Emori koduleheküljele üles järgmise päeva lõunaks, kust me need võimalikult kiiresti intranetti toimetame. Kolmandal päeval saab samast kätte konkreetsete saadete tulemused, mille põhjal ilmuvad peatselt intranetti ka nädalakokkuvõtted, edetabelid ja analüüsid sihtrühmade kaupa.

Mis loodetavasti eriti huvi pakub, on võimalus võrdlemisi täpselt teada saada oma saadete vaatajaskonna profiil. Andmete kiirema kättesaamise huvides on majas auditooriumiuuringute analüüsi-programmid paigaldatud hetkel viide kasutajaarvutisse. Need kasutajad on Salme Rannu, Velli Källo, Raivo Suni, Andres Kuusk ja Eero Sprit.

Nüüd, kus uue uuringumeetodi rakendamisest on kaks nädalat möödas, võib öelda, et põhilised ennustused vaatamistulemuste kohta peavad paika. Tuntud ja kuulsad saated, nn. brändid kaotavad, sealhulgas eriti uudistesaadet. Võidavad politseisaated, mängufilmid, konkreetsetele huvigruppidele suunatud saated. Kanalite proportsioonid üldkokkuvõttes aga ei muutu.

Salme Rannu

Aarne Rannamäe sai programminõukogu liikmeks

Aktuaalse kaamera saatejuht Aarne Rannamäe sai Indrek Treufeldti asemel programminõukogu liikmeks.

Programminõukogu esimehe Ilmar Raagi sõnul pakkus Rannamäe kandidatuuri Indrek Treufeldt. “Nõukokku peaks kuuluma uudistega seotud inimene ning seega tundus ta olevat loomulik valik,” lisas Raag.

Programminõukogu määrab üldises plaanis kogu kanali peamise programmifilosoofia ning sinna kuuluvad veel toimetaja Mariina Mälk, turundusjuht Piret Reinson, hanketoimetuse juht Marje Jurtshenko, toimetaja Raivo Suni, programmijuhi asetäitja Salme Rannu, väljastusosakonna juht Tiit Kimmel ning pearezhissöör René Vilbre.

Intranetis avanes kalenderplaan ja pildigalerii

Intranetis dokumentide lingi all näeb aasta kalenderplaani, kus on toodud tähtjaid, mis tulenevad eeskirjadest ja juhenditest nii programmitootjatele kui administratiivtöötajatele.

Eelmisel nädalal avanes intranetis pildigalerii, kus saab vaadata ja tellida ETV-s toimunud sündmuste fotosid. Praegu saab näha eelmise jõulupeo fotosid, kuid edaspidi galerii täieneb.

ETV ja Hiroshima Televisiooni koostöö

Eesti Televisioon ning Hiroshima linnatelevisioon teevad koostööd Eduard Tubina loominguvahendamisel eesti ja jaapani muusikasõpradele.

Eesti Televisiooni juhatuse esimehe Ilmar Raagi ning Hiroshima TV planeerimise ja tootmise osakonna juhi Bungo Kagimoto koostöös arutati videomaterjalide vahetamist, et ühelt poolt propageerida Eesti muusikat Jaapanis, teisalt tutvustada Jaapani kultuuri eestlastele ning pakkuda võimalust näha ja kuulda ühe meie muusikaklassiku loomingut Jaapani sümfoonikute tõlgenduses.

“Ootan meeskonnalt väljakutsete otsimist”

Intervjuu spordiprogrammi peaproductsendi Marko Kaljuveeriga

Millised on sporditoimetuse käesoleva aasta suuremad väljakutsed?

Üks suur väljakutse, Otepää MK on juba lõppenud. Kui arvustusi ja kommentaare lugeda, siis ülekanne läks korda. Ent kõige suuremad kriitikud oleme meie ise ja kui mõned pisidetailid kõrvale jätta, siis Otepääl õnnestus kõik suurepäraselt.

Eraldi tahan tänada ülekanne pearežissööri Tarmo Krimmi, kes üllatas mind täielikult. Kui ta ei oleks tehnika-tootmisdirektor, siis teeksin talle ettepaneku sporditoimetusse tööle tulla. Suurt tulevikku näen aga Marek Miilis, kes ohjas teise režiipuldi tööd.

Olen kindel, et meie operaatorid eesotsas Toomas Jürgensi ja Peeter Tunglaga ei jääks tööta ka mõnes välismaa telejaamas. Tootsime rahvusvahelise telepildi paljudele riikidele ning kvaliteedis andsime silmad ette nii Itaaliale, rääkimata Venemaast.

Võrdväärteteks võistlusteks kodumaal on veel jalgpalli EM valikmängud ning kergejõustiku mitmevõistluse esiliiga Kadriorus. Tulemas on ka väiksemad projektid nagu juunioride MM orienteerumises, käsipalli EM valikmängud, Gustav Sule mälestusvõistlused kergejõustikus. Kindlasti läheme Tour de Francele, jätkub TV 10 Olümpiasparti, Jalgpallipäevik ning näitame ka Tallinna Grand Prix'i jalgrattasõidus.

Kuigi sporditoimetuse keskendumis tippspordiüritustele, ei unusta me rahvasporti. Tulemas on saated Tartu suusamaratonilt, Tartu Rattarallilt ja Tartu Rattamaratonilt. Tänavust aastat võib nimetada ka vaheaastaks, kus on suusatamise ja kergejõustiku

maailmameistrivõistlused. Peamine energia läheb sellel aastal spordipublitsistikale. Püüame olla analüütilisemad ning arutleda spordis toimuvate protsesside üle.

Räägi Ateenas olümpiamängudele minemise ettevalmistustest.

2004. aastal algavatele olümpiamängudele minemiseks tegime esimesi ettevalmistusi juba 2002. aasta augustis. Käisin siis kohapeal esimesel telenõupidamisel ning ETV-l on Ateenas oma kontor, mis on meile väga oluline.

Kuna Ateenas puutume palju kokku ka kreeka kultuuriga, siis Anu Säärits tegeleb olümpial lisaks intervjuude tegemisele ka selle poole vahendamisega. Olümpiamängude programm ETV-s on väljatöötamisel, kuid loomulikult keskendume eesti sportlastele ja olümpiamängude peaalade kergejõustiku, korvpalli ning ujumise otsetulekannetele.

Mida ootad käesoleval aastal oma meeskonnalt?

Meeskonnalt ootan häid ajakirjanduslikke lugusid, mis tekitaksid ühiskonnas vastukaja. Ootan, et nad ka endale väljakutseid esitaksid. Sporditoimetuse teeb käesoleval aastal aga kõik selleks, et oleksime spordivallas turuliidrid. Ootan kindlasti ka põnevaid ja isikupäraseid reportaaze.

Üldiselt tunnen, et ETV siseõhkkond on muutunud paremaks, mida tõestas viimane jõulupidu. Võiksite teineteist ka rohkem kiita, loomingulised inimesed vajavad seda.

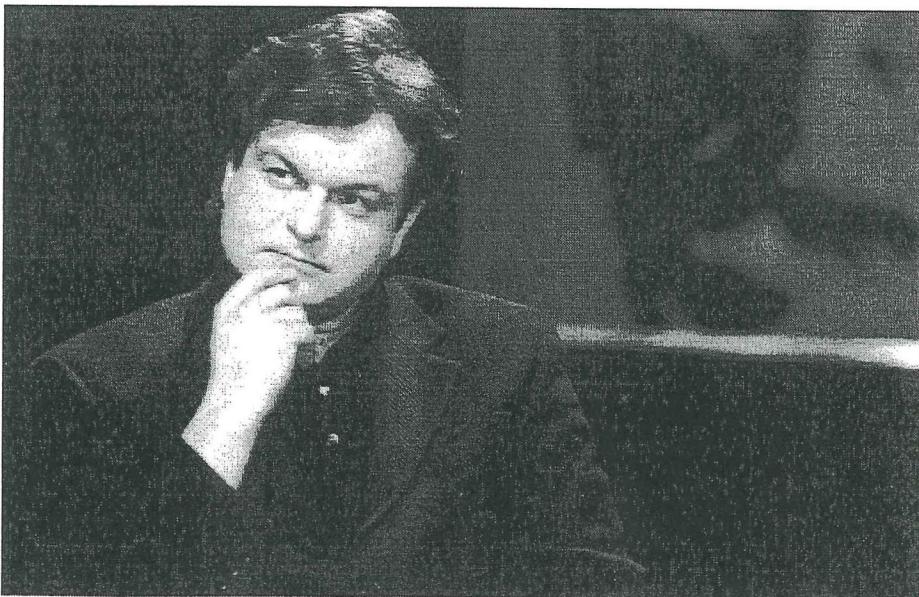

FOTO: TOOMAS TUUL

Käesoleval aastal läheb sporditoimetuse ja peaproductsendi Marko Kaljuveeri energia spordipublitsistikale ning arutletakse spordis toimuvate protsesside üle.

Loodan sisukat valimiskampaaniat ja valijate õiget valikut

Esimehe valimissaade “Valimisstuudio” alustab 20. jaanuaril ning siis ei esine ETVs saatejuhtide ega kommentaatoritena inimesed, kes märtsikuus Riigikokku kandideerivad.

Esinejatena võivad kandidaadid üles astuda vaid siis, kui seda nõuab saate teemakäsitlus. Erapooletu ja tasakaalustatud rahvustelevisionina on ETV kohus tagada kõigile valimistel osalevatele isikutele, erakondadele ja teistele valimiserühmitustele võrdsed tingimused.

Valimissaateid on planeeritud kokku umbes 16-17 tundi. Umbes seetõttu, et “Valimiste ööstuudio” lõplik pikkus selgub alles eetris, sest nagu ütles Vabariigi Valimiskomisjoni esimees Heiki Sibul - enne magamaminekut peab eesti rahvas valimistulemused ikka teada saama!

Saatejuhid ja taustajõud

Valimissaadete saatejuhid on Ainar Ruusaar, Raivo Suni, Aarne Rannamäe, Peeter Kaldre, Andres Kuusk, Mati Kirotar. Ööstuudios löövad kaasa Rein Joamets, Ragnar Kond, Ago Gashkov, Margus Muld, Ester Vilgats.

Toimetajatena tegutsevad Anne Raiste ja Marika Kaasik, režissöörid on Maarika Lauri, Kalle Käesel. Ööstuudiot aitab eetrisse anda ka Eva Taimre ja loomulikult rikkalike projektijuhi kogemustega Tarmo Krimm.

Koostöö Tartu Ülikooliga

Sügiseste valimiste eel ja ajal kujunes ETV-l väga hea koostöö TÜ politoloogiasakonnaga. Meie rõõmuks on politoloogiatudengid ka seekord valmis kaasa lööma. Nad analüüsivad Valimisstuudio jaoks materjale, jälgivad häälte lugemise ajal tulemusi ja mõned neist - Mirjam Allik, Elvis Joakit koos juhendaja Rein Toomlaga astuvad 2. märtsi hilisõhtul ka kommentaatoritena üles.

Valimisstuudio põhiformaat on väitlus. Osalevad kolm erakonda, iga erakond saadab kaks esindajat, nii et kokku on stuudios kuus väitlejat ja kaks saatejuhti.

Valimisstuudio pikkus on üks tund. Viimasel valimiste eelsel õhtul, 1. märtsil kutsume aga kaheks tunniks stuudiosse kõikide erakondade peaministri-kandidaadid ja lisaks meie saatejuhtidele saavad neile küsimusi esitada ka suuremate päevalehtede esindajad.

**Renita Timak,
peaproductsent**

Vana-aasta programm nõuab tugevaid brände

Ilmar Raag arvustab ETV aastalõpusaateid

Alustada tuleb kõige tähtsamast. Meil oli 31. detsembril kõige rohkem vaatajaid. See on väga oluline.

Võitsime eelkõige kogu päeva kokkuvõttes ja selle komponeerimise eest peab eelkõige tänu avaldama Eero Spriidile.

Kuid ärevaks teeb, et õhtu vaadatuimad saated ei tulnud ETV-st. Kõrgeimad reitingud tulid erakanalite väga tugeva brändiga saadetelt: Kahevõitlus, Edekabel ja Miljonimäng. Ehk vaadati neid saateid, mille puhul vaatajad olid saatega või selle formaadiga juba tuttavad. See tähendab, et vana-aastaõhtul peab näitama paari- kolme tugeva brändi erisaadet. Vaataja oskab neilt midagi oodata ning jääb meie kanalile.

Puudus ETV seisukoht

Aastavahetuse programmist jäi puudu ETV kui kanali seisukoht Eestimaal toimuva suhtes. Meedias on tugevad eelkõige need väljaanded, mis selgelt deklareerivad oma väärtusi ja hoiakuid. Mitte lihtsalt informatsioon, vaid hoiak on see, mille poole peame püüdlema. Eelmise aasta lõpus ETV-d justkui ei kõigutanud, et aasta on läbi saamas.

Etenduse salvestuse kvaliteet

Eesti Draamateatriga oli koostöö väga hea, kuid programmis olnud etenduse

FOTO: ÜLO JOSING

Eesti Televisiooni aastalõpuprogramm loodi koostöös Draamateatri parimate lavajõududega ning programmile lükkasid hoo sisse näitlejad Jan Uuspõld, Tiit Sukk ja Taavi Teplenkov.

salvestus oli tehniliselt halva kvaliteediga. Lavas-tuses domineerisid kesk- ja üldplaan ning puudus suurplaan, mis oleks etendust televisioonipärasemaks muutnud ning saatele elu andnud.

Kuna etendust salvestati spetsiaalselt meie mängitud režiimil, siis polnud meil mingit õigustust veidi läbimõeldumat ja dünaamilisemat režiid mitte teha.

Samuti oli halb helirežiim, kus ruumikaja kippus varjutama teksti arusaadavust. Seda oleks saanud lahendada raadiomikrofonidega või kasvõi sellise salvestusrežiimi puhul eraldi poomiga mikrofoniga.

Aastalõpuprogramm näitab telekanali positsiooni

Draamateatri aastalõpuetendus "Kolm korda üle öla" tegi peaaegu kõike, mida ETV-lt sellel õhtul oodatakse.

Näitas Eesti elu nii õiges kui kõveras peeglis, pakkus eesti tippnäitlejate esinemisi, mitmes võtmes nalja, glamuurset revüüd ("Aja laul", "Jazzballett") ja teleparoodiat ning vaimukaid arhiivitsitaate.

Lisaks "Bläkkpoksi" ja "Pehmete ja karvaste" edukas naasmine. Üllatavalt oli õhtu tippsaadete hulgas kolm telemängu!

Kiiduväärt sporditoimetus

ETV kui meediakanali seisukohavõtte oli tõesti napilt. Kiitma peab sporditoimetust, kes tuli aasta lõpus välja terve kimbu erisaadetega, sealhulgas saade Veerpalust, kes on vaieldamatult üks 2002. aasta inimesi.

Samuti tooksin välja Indrek Treufeldti saate "Eesti märgid Euroopas", kuigi saate

valmimine hilines ning seda ei õnnestunud korralikult reklaamida, sellest ka üsna väikesed vaatajanumbrid.

Programm täitis põhiotused

Kuna saatepäev tervikuna osutus siiski edukaimaks, siis võib arvata, et programm täitis vaatajate põhiotused. Aasta viimane teleõhtu Eesti mõistes peab sõeluma lähimineküla märke ja avama tähendusi, mis kõnelevad midagi riigi ja rahva tulevikust.

Dramaturgiline tekst, tervet õhtut täitev lavastus on selles mõttes äärmiselt tänuväärne materjal. Samas fakt, et me ei suutnud midagi sellist ise luua, annab märku ETV vaesusest. Läks hästi, et laenatud materjaliga seekord välja tulime, kuid nii kaob pikemas perspektiivis ETV tähendus rahva jaoks ära.

Aastalõpuprogrammiga näitab telekanal oma positsiooni ühiskonnas, mistõttu tuleb rahaliselt ja ideeliselt sellesse

õhtusse eriliselt panustada. Soovin, et toimetused hakkaksid juba praegu mõtlema, mida 2003. aasta 31. detsembril kavasse pakkuda.

Venekeelse vaatajaskonna kaotus

Üks viga, mis ei lähtunud meist, oli seotud venekeelse vaatajaskonnaga. Eestis on aastas kolm suursündmust, mille puhul mitte-eestlased eestikeelsed telekanalid üles otsivad: iseseisvuspäeva paraad, Eurovisiooni lauluvõistlus ning vabariigi presidendi uusaastakõne.

Otsus anda presidendi kõne venekeelsete subtiitritega näitamise õigus ORT TEM-le tõi sel aastal eesti telekanalitele kaasa hinnanguliselt ca 80 000 mitte-eestlasest vaataja kaotuse.

Salme Rannu,
programmidirektori asetäitja

ETV koolituse prioriteedid 2003. aastal

Käesoleva aasta koolituse prioriteediks oleme seadnud meeskonnatöö koolituse saatemeeskonna liikmetele. Esialgu on plaanis läbi viia kahepäevast koolitust meeskonnatöö põhialustest ja projekti juhtimisest.

Jätkame spetsialistikoolituse korraldamisega, kus pööratakse suurt tähelepanu samuti saatemeeskondade liikmetele.

Saadete tootmisega tegelevatele töötajatele on planeeritud jätkata koolituslähetus Balti Meedia Keskusesse, korraldada ühis- seminari YLE-ga, tutvustada TV-režii uuemaid suundi ja AVID montaaži ning korraldada häälekoolitust. Säilitusfondi töötajatele tahame pakkuda arhiveerimisalast koolitust koostöös Eesti Raadioga.

Uue koolitusvaldkonnana on sellel aastal planeeritud korraldada arvutikoolitust edasijõudnute tasemel neil ametikohtadel, kus väga hea arvutioskus on töödükuse seisukohalt kriitilise tähtsusega. Samaselt eelmise aastaga on koolituseelarvesse planeeritud seadusandluse koolitus ja keelekoolitus, küll aga oluliselt väiksemas mahus.

Kadrin Pintson,
personalijuht

Käesoleva aasta koolituse prioriteediks on meeskonnatöö koolitus saatemeeskonna liikmetele.

ETV 2003. aasta koolituse prioriteedid

I prioriteet - Juhtimine ja meeskond
II prioriteet - Spetsialistid
 TV-režii uued suunad
 AVID montaaž
 YLE kogemus programmi planeerimisel ja väljastamisel
 BMC koolitused
 Häälekoolitus

Muud koolitused:

Keelekoolitus
 Seadusandlus
 Arvutikoolitus

Kokku 334 000 krooni

Selle aasta koolituseelarve on oluliselt väiksem võrreldes eelmise aastaga, mistõttu on ka planeeritud koolitusmaht kesisem. Samas on see piisav, et hädavajalikud koolitused läbi viia.

Kokkuvõte 2002. aasta koolitustegevusest

2002. aasta koolituse prioriteediks oli kaasa aidata ETV juhtide ühtse juhtimiskultuuri kujunemisele, toetada juhtide tegevust meeskonnajuhina ning vajalike muudatuste läbiviijana.

ETV juhtidele viidi eelmisel aastal läbi kolm kahepäevast juhtimiskoolitust ja üks poolepäevane teoreetiline loeng.

Koolitusel läbiti nii teoreetiliselt kui praktiliselt juhtimise ja meeskonnatöö kõige kaasaegsemad lähenemised arengufirma Invicta ja EBS koolituskeskuse kaasabil. Lisaks nimetatud koolitustele osalesid ETV juhid ka suurematel juhtimise konverentsidel.

Koolitusvaldkonnad

Teiseks suuremaks koolituse valdkonnaks oli eelmisel aastal spetsialistikoolitus, mille kaudu omandasid uusi teadmisi ja kogemusi nii loomingu- ja tehnilised- kui ka administratiivtöötajad, kes osalesid nii Eestis kui välismaal toimunud koolitustel.

Omaette koolitusvaldkonnana tooksin välja seadusandluse alase koolituse, kus osalesid juriidiliste probleemidega

tegelevad spetsialistid. Kogu aasta kestis ka ETV poolt osaliselt finantseeritud inglise keele koolitus, prantsuse keele koolitus ja

aasta lõpus ka eesti kõnekeele koolitus saatejuhtidele, toimetajatele jt.

Sihipärase koolituse taastumine

Sooviksin veel ära märkida ETV enda poolt korraldatud koolituse. Selleks oli operaatorite koolitus, mille ETV poolseks läbiviijaks oli Toomas Jürgens.

Koolitusega saime ülevaate potentsiaalsetest tulevastest operaatori kandidaatidest ja võimaluse suurendada aasta lõpus ETV enda koolituse eelarvet.

Tänu koolituseelarve kasvule aasta teises pooles suutsime korraldada mitu vajalikku ja põnevat koolitust ka sügisel.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et 2002. aastaga on taastunud ETV-s sihipärase koolituse traditsioon ja see jätkub ka järgnevatel aastatel, olles väga olulisel kohal nii töötajate kui organisatsiooni arengus.

2002. aasta koolituse täpsem ülevaade on üleval ETV intranetis personali- dokumentide all.

Personalijuhi Kadrin Pintsoni sõnul on eelmise aastaga taastunud sihipärane koolitus.

Kadrin Pintson,
personalijuht

Lemmi must-valged lemmikud

Fotofondi uksest sisse astudes näen, et Vallo Kepp on toetanud oma suure kandilise kotti ühele kollakaspruuni kattega pehmetest toolidest. Teisel samasugusel on ta ennast mõnusalt sisse seadnud. Tundub, et tal on fotoarhiivi hoidja Lemmi Toomisega käimas väike võistlus, kummal on mahukam ja sisukam kodune raamatukogu.

Vallo kiidab parajasti oma viimaseid eriti soodsaid raamatuste ja Lemmil ei jää muud üle, kui teha mossis nägu. Naeruga pooleks muidugi.

Kui Lemmiga kahekesi jääme, siis lihtsalt pean paluma, et ta lubaks mind suure fotoarhiivi lõhna nuusutama. Lemmi lubab.

Suures kõrge laega ruumis on ukse kõrval vanamoeline väikeste sahtlitega kartoteegikapp. Ülejäänud ruum on täis maast laeni ulatuvaid riuleid papist kaustadega, mis sisaldavad väärtuslikku ja maagilist fotomaterjali. 1980-ndatest aastatest pärinev konditsioneer hoiab kindlat temperatuuri 16-18 kraadi vahel ja 60 protsendilist õhuniiskust.

Negatiive hoitakse siin ettenägelikult kahes raudkapis. Esimese ja teise riuli vahelisel seinal näen lapse joonistusi. Kõige suuremal pildil on ümmarguste kõrvadega koer ja all kiri: Mina kuulun Lemmile! "Viire Kivimäe tütar Liisa on aastate jooksul mulle oma joonistusi kinkinud. Ta ütles, et olen talle nagu vanaema. See sõprus on minu jaoks suur väärtus," räägib Lemmi.

16-18 kraadi teeb peagi oma töö ja me läheme väikesesse tuppa üle koridori, et mõnuleda soojuses, mis on parim inimeste, mitte vanade fotode jaoks.

Teadagi pean kohe alguses küsima, milline on Lemmi lemmikfoto. Minu üllatuseks ei too ta välja mõnda romantilist must-valget klantspilti, ehkki... must-valge on foto küll. See on ajakirjast rebitud lehekülj, mis on peaaegu pudenenas ja kollaka tooniga. Foto ilmus 1945. aastal ja pildil on 10-kuune Lemmi ema süles. Ülesvõte on tehtud emaordeni üleandmise päeval – pers kasvab 18 last! "Kui minus on kasvõi väikegi osa mu ema headusest, siis olen väga hea inimene," ütleb Lemmi. Oleme mõlemad liigutatud, Lemmi tänu oma lapsepõlvemälestustele, minule piisab juba ainuüksi ruumis valitsevast emotsionaalsusest.

Kui palun meenutada mõnda eriti meelde jäänud hetke, mis oleks emaga seotud, ütleb Lemmi lihtsalt: "Kõik need saapapaelad..." Lause jääb õhku. Ometi on öeldud kõik ja rohkemgi veel.

Läheme oma jutuga ajas edasi. Tahan muidugi teada, kuidas Lemmi Eesti Televisiooni sattus. "Töötasin individuaalõmblusvabrikus "Lembitu". Igatsesin pikemat puhkust – olin pidanud

FOTO: ÜLO JOSING

Lemmi Toomise sooviks on leida enne pensionileminekut keegi, kes sooviks jätkata tööd fototeegis kogu südamest.

piirduma 15 päevaga, aga soovisin oma kahe lapsega rohkem koos olla. Minu õetütar töötas ETV-s ja temalt sain teada, et fototeeki on ühte inimest juurde vaja. Sel ajal (1979. aastal) töötas fototeegis Raili Nops, kes oli tööl iga päev ja igal õhtul, tihti kuni 21.30-ni, sest siis lõppes Aktuaalne kaamera." Kõlab uskumatult, aga küllap oli aeg selline.

"Muidugi jagasin ära, et töö on huvitav – igal fotol on ju oma lugu rääkida. Nii ma siis õppisin temaatilist plaani, et vajalikke materjale kiiresti leida. Olen Railile palju tänu võlgu, kuigi mul polnud kerge tema kõrval õppida.

Telemaja inimesed on täiesti eraldi teema. Läbi aegade on nad minu jaoks jagunenud kaheks, on täiesti fantastilised inimesed ja need, keda ei saa absoluutselt usaldada.

Kui Vambola Põder sattus algusaegadel mu uksest sisse astuma, siis kadus mul viimanegi arunatuke peast – ta oli nii sarkastiline. Alles hiljem harjusin ja õppisin seda joont meie inimestes armastama."

Uurime vahepeal erinevaid fotosid. "Vaata meie fotograafide tööd," juhhib ta mu tähelepanu piltide kvaliteedile. "Need mehed on meil täiesti fantastilised! Valgus, teravus, meeoleolu, isikupära – kõik on olemas, kõik on täiesti paigas!" Mul ei jää muud üle, kui nõustuda.

Lappan hiljuti valminud seeriat Mati Talvikust. Matil on seljas tuttav nahkjope, mille alt paistab pruun karvane flüüs. Kõik

ilmed, kõik poosid on loomulikud ja just Matile omased. Piltidele on jäänud ka võttegrupp. Täiesti tuntav ja tajutav on fotograafi soe suhtumine sellesse teemasse. Või siis kõige uuemad portreefotod Hille Tartost. Ilu ja lihtsus! "Annaks jumal, et Toomas Tuul ja Ülo Josing jääksid meile tööle alatiseks," räägib Lemmi. "Nende kaudu on tulnud õnneks viimasel ajal ka see suhtumine, et mitte ainult saatejuht ja kujundatud stuudio ei vääri läikivat paberit ja säravaid värve, vaid ka need inimesed, kes selle kõik ette valmistavad, lisaks veel tööprotsess.

Meil on majas kindlad inimesed, kes toovad mulle ka enda tehtud fotosid – need on samuti huvitav ja vajalik lisa meie arhiivile, tihti ka just tõise poole pealt."

Lemmi räägib pikalt ja huvitavalt fotodest ja oma armastusest nendega seotud töö vastu. "Fototeegi fotodele viskuksin kõigile kõhuli otsa! Kui ühegagi neist midagi juhtub, siis tunnen ennast ikka väga halvasti. Augustiputši ajal sattus nii, et olin ise puhkusel, aga tean, et Raili Nops kandis tähtsaid negatiive oma käekotis!"

"Mulle meeldivad must-valged fotod rohkem kui värvilised," jätkab Lemmi. Neis on minu jaoks rohkem värve. Samuti meeldib mulle raamat rohkem, kui film." Mõistan teda poolelt sõnalt.

"Meil oli kunagi ühe tore foto. selline lugu: koolipoissi oli pildistatud koolis tunni ajal haigutamas ja see foto ilmus meie telelehes. Vahepeal oli poiss aga meheks sirgunud ja polnud kaugeltki rahul, et selline vana pilt äkki lehes ilmus. Ta nõudis meilt selle eest peaaegu hüvitust, ent lõpuks siiski loobus oma kavatsusest. Teda oli kooli ajal palju kiusatud ja nüüd helistasid talle vanad tuttavad, kuna neil oli mõnus võimalus teda jälle narrida."

Muidugi huvitab mind, kuidas Lemmi oma õhtuid ja nädalavahetusi veedab. "Lapsed on mul suured, nüüd veedan rõõmuga aega lapselapse seltsis ja tuletan tema abiga meelde neid asju, mida olen aja jooksul unustanud. Hea sõber ja seltsiline on mulle väike punane rebase näoga krants Pitsu, kes oskab naeratada, omab iseloomu ja "kalifeepikse". Pitsu tuli ühel heal päeval Toomas Tuule koera juurde ja Toomaselt ma ta saingi. Pitsuga käin Mustamäe "hüppetorni-metsas" loodust nautimas."

Küsin Lemmit tulevikuootuste kohta. "Väga põhjalikke uuendusi peaks läbi viima: arhiiv tuleks digitaliseerida, autorlus on veel eraldi suur teema! Tahaksin paari aasta pärast ise pensionile jääda, nii palju huvitavat oleks teha. Igaühte siia enda asemele ei tahaks – see ongi mu suurim südamesoov, et leiduks keegi, kes oleks tõesti hingegea asja juures."

Uue lainena tuli male ETV teleprogrammi 13. jaanuaril 1974, mil Ivo Nei eestvedamisel algas "Malekool", mis kestis 16 aastat.

Male ja ETV

Malejuttudega Eesti telekraanil tegi algust suurmeister Paul Keres, kui ta 1955. aasta 9. oktoobril jagas tähelepanekuid Göteborgis rahvusvaheliselt maleturniirilt. Kerese malelahingud saidki järgnevate malesaadete aluseks.

Juba 1956. aasta veebruarist alates olid need suurvõistluste lühikommentaarid. Sama aasta sügisel saame rääkida süstemaatilise malesaate eluloost, sest see kestis 1961. aastani.

Selle toimetajaks oli Heino Mikkin ja esimeseks režissööriks Grigori Kromanov. Ka uudisteprogramm viis 1970. aastal sisse oma püsirubriigi AK malenurk.

Uue lainena tuli male ETV teleprogrammi 13. jaanuaril 1974, mil Ivo Nei eestvedamisel algas "Malekool", mis kestis

tervelt 16 aastat. See oli mitmekülgne kursus male ajaloost ja selle arenguteedest, malemeistritest ja maletarkuste jagamisest. Selle patrooniks oli loomulikult Paul Keres, kel jätkus aega ka stuudiosse tulla.

Alates koolipoiste maleharrastuste toetamisest kuni suurmeistrite partiide analüüsideni, ikka lihtsamalt keerulisemale. Koolivõistluste reportaažide maailma-meistrite omavaheliste jõuproovideni välja. Malesõber tutvus ka vahetult maailma kuulsamate malekorüfeedega.

Malesõpradele oli see hinnatud maiuspala teleprogramis. Loomulikult nakatas see ka noori malesõpru, kes said selgeks male ABC.

Voldemar Lindström,
muuseumi juhataja

Tööjuubilarid jaanuaris

Elmo Lööve - 40

Nagu sõdur sõdurit lahingus, õpitakse režissööril kolleegi tundma otse-ülekanne tehes. Kui eetrini on jäänud viimased sekundid ja side veel ikka ei toimi või kaob mõne kaamera pilt, peab rezhissöör tegema ainuõiged otsused. Elmo on 40-aastase telestaaži jooksul kindla käega juhtinud mitusadat saatemeeskonda. Temaga arvestatakse, sest ta sõnade taga on läbimõeldud kavatsus, hästi tehtud "kodutöö".

Mees, kelle Telefilmi aegsed tööd on muutunud klassikaks, kes saab hakkama nii jazzi, laulupidude kui Joonase läheta-mistega. Kes on kasvatanud enesele mitmeid järeltulijaid ega karda konkurentsi, kes on endiselt suurepärasel vormis. Püsi sadulas ja ole sama muhe edasi!

Kolleegid

- 1 Mari Lippus, tõlketoimetuse toimetaja – 15
- 2 Mati Talvik, elusaadete toimetaja – 35
- 8 Kalju Johanson, uudisteoperaator – 35
- 12 Rein Spulge, uudisteoperaator – 35
- 22 Katrin Seppel, kultuuritoim. toimetaja – 30
- 27 Jaak Eelmets, uudisteoperaator – 10

Tööleping sõlmitud

Raivo Zäro, valveadministraator

Tööleping lõpetatud

Eduard Ridal, valveadministraator
Andres Arro, projektijuht
Marianne Mikko, toimetaja-saatejuht
Pille Siller, toimetaja

Sünnipäevad jaanuaris

- 1 Heidi Laanemäe – peaproductsendi abi
- 1 Gennadi Starikov – vaneminsener
- 2 Enn Kopli – õigusosakonnna juht
- 2 Signe Kruus – raamatupidaja
- 2 Tiit Kimmel – väljastusosak. juhataja
- 2 Fred Pajusaar – vanemmonteerija
- 2 Maie Pilt – ökonomist
- 2 Samuel Tääger – lavaseadja
- 3 Silvi Pruul – tehnik
- 4 Ülle Karik – toimetaja
- 4 Jevgeni Truhhanov – autojuht
- 7 Toomas Õigus – insener
- 9 Kristel Maran – projektijuht
- 9 Lembit Hõbemägi – helirezhiissöör
- 10 Kaidi Krimm – tegevjuhi abi
- 10 Külli Liin – arhiivitoimetaja
- 10 Kertu Kõösel – toimetaja
- 12 Ragnar Kond – korrespondent
- 12 Taimo Sarv – valgustusosakonna juht
- 12 Andres Peekman – tehnik
- 15 Elmo Lööve – rezhissöör
- 15 Merike Vainlo – arhiivihoidja
- 16 Arvo Reeman – meister
- 17 Margus Voolpriit – operaator
- 17 Vladimir Dedjurin – vaneminsener
- 18 Uuve Puhm – raamatupidaja
- 18 Piret Reinson – turundusjuht
- 21 Martin Taklaja – videomonteerija
- 21 Helme Vähk – valveadministraator
- 22 Svetlana Tshutshelova – insener
- 22 Maie Agurauja – laohoidja
- 23 Enn Raukas – autojuht
- 24 Karin Leemet – projektijuht
- 24 Heiki Vellavere – lavaseadja
- 25 Mare Vihalem – monteerija
- 26 Mati Kark – rezhissöör
- 26 Valeri Tiivas – EBU kontaktinsener
- 27 Avo Sillasoo – operaator
- 27 Kaarli Kivilo – mehaanik
- 28 Aare Tiisväli – arhiivitoimetaja
- 31 Anne Svirgdsen – monteerija
- 31 Valeri Baranov – santehlukssepp

Impressum

ETV siselehte Telekäija toimetab
Karin Leemet.

Kaastööd on oodatud turundusosakonda
(Faehlmanni 12, tuba 124, tel. 628 4573)
või e-maili aadressil karin.leemet@etv.ee.

Järgmine Telekäija ilmub veebruaris.